

Iru Ämma ja Muinasasumi Pärimusfestival „XVII“

„Aga ükskord algab aega,

Kus kõik peerud kahel otsal

Lausa lähvad lõkendama.

Küll siis Kalev jõuab koju

Oma lastel õnne tooma,

Eesti põlve uueks looma!“

Koju jõuaki vägimees ja päästab rahva vabaks. Taastab sajandeid tagasi kaotatud priiuse.

Nii unistasid me esivanemad ja unistasime meiegi ängistaval nõukaaja. Kui aga kaks Friedrichit, Faehlmann ja Kreutzwald alustasid tööd väikese rahva eeposega, oli vabakssaamine täiesti ebareaalne unistus. Kuid ometigi sai see teoks esmalt 106- ja nüüd taas juba meie ajal, 33 aastat tagasi!

~

~

~

Meie küla pidu!

Laupäev 7. septembril 2024 toimus Iru Muinasasumi XVII Pärimusfestival.

Meie Iru Ämma Klubi tähtsaim aasta sündmus sai täiega peetud!

Festivali motiiviks oli “Tunne oma väge täis muinasasumit”.

Tavakohase rituaalina pandi Ämma pähe Sirje Lubi poolt punutud Irus sümbolse aastatuhandeid kasvatatud tera- ja juurviljadega kaunistatud lillelise pärja.

Puhkpilliorkester

„Kalev“ mängis tervitusloo ja Jõelähtme vallavanem Andrus Umboja edastas vallavalitsuse tervitussõnumi.

Kenaks traditsiooniks on ka valla poolt sümbolse Võidupüha tule tõrvikuga toomine ja sellega festivali tõrvikute süütamine.

Andrus tõi sädeleva leegiga tule ja Arno läitis rongkäigu tõrvikud.

Algas rongkäik, mis oli meeldivaks elamuseks nii neile kes rongkäigus kõndisid, kui ka teepervedel lehvitatele, sest meeleolu oli ülev. Midagi toredamat ei saagi ju olla kui oma külateedel saad uhke sammu ja rõõmsa meelega orkestri helide saatel kõndida! Rongkäigu ees sõitis Arti loodussõbralik „vedur“, mille haagiseks oli lahtine platvorm millel pasunakoor, seejärel külarahvas ja rongkäigu lõpus ehtne Piilupardi rong.

Orkestri „platvormvagon“ oli küll avar, kuid metsasarve mängija Martin Link peale ei mahtunud ja pidi kasutama oma igiliikurit.

Iru küla lipuväljakul, Ämma maja ees heiskasid Toomase kutsel erakordselt huvitava kokkusattumusega, A-ga algavate nimedega Andrus, Arno ja Art, pidulikult Eesti riigilipu, ning puhkpilliorkestri mängis Eesti Vabariigi hümn.

Seejärel tiirutas orkester Iru küla teedel samal vagunplatvormil, mil lustaka Maestro Kalev Kütaru energiline dirigeerimine tõi rahva peo platsile! Kutsung oli ahvatlev ja uusi pidulisi tuli järjest juurde. Seejärel siirduti Iru küla puhkealale välilava juurde, mille olid kenasti paigaldanud Mihkel, Toomas ja

Art ning selle ette rivistunud orkester andis lustakate lugudega meeleoluka kontserdi.

Täname puhkpilliorkestrit „Kalev“ ja dirigenti maestro Kalev Kütaru, kes Festivalist osavõtuga on loonud juba pikaajalise traditsiooni tervitada Iru külarahvast kontserdiga!

Head sõbrad, andkem Kalevi pasunakoorile au, sest tõdegem, et Jõelähtme Kihelkonnas ainult Iru küla pidustustel esineb ka puhkpilliorkester!

Puhkealal kunstiõpetaja Liisi Tani lastele kollaaži valmistamise saladused ja oskused ning tulemused said rahvale välja pandud. Osales 19 last ja mitmed lapsevanemad.

Kohal oli ka tublide Liis ja Lauri töötuba „Merkuur“, mille meisterdamiseks kasutatud lõiketerade hääled kippusid orkestri helisid rikastama, kuid mis tollest, kui töötoa tegevused olid lastele väga meelt mööda.

Laste suureks rõõmuks oli ka seekord Piilupardi rong vilunud vedurijuhi Ansisega, kes tiirutas külateedel üle kolme tunni.

Kuigi soovijaid oli veel, osutusd pimeduse saabumisel „probleemiks“ rongil puuduvad esituled. Auru oleks jätkunud ju veel, kuid sõidud lõppesid siiski päikese loojangul.

Iru küla muinasaega, Iru Linnamäe tähtsust ja arenguid tutvustas vahepalana Ehte Gümnaasiumi ajalooõpetaja, Kunstiakadeemia magistrant Roman Kasak.

Toreda etteaste tegi klarnetiduo Mikk ja Kalev, kes esitasid Johannes Bramsi lüürilise „hällilaulu“. Järgmise looga tuli Arno esimest korda Iru Ämma Festivalil lavale, kes Miku klarneti saatel laulis Itaalia rahvalaulu „Santa Lucia“.

Nüüd aga tulid lavale proffid, Festivali põhiesinejana Rae vallas Lagedil tegutsev ansambel „Kuldne õhtupäike“, keda juhendas Kuuno Kasak, kes oli DJ-na päeva jätkudes tantsu- ja laululugusid esitajaks.

Fotol vasakult: akordioniga Kuuno Kasak, lauljad Leo Mürkhain, Heino Vompa ja Ain Leevik ning trummidel Roman Kasak ja kitarriga Tarmo Kasak.

Festivali juurde kuulub alati ka Iru Ämma kostilaud ning külalistele buffee, millede maitsvate toitude ja jookidega kattis Ivika köök. *Hää kõhutäis loob hüva meele, nii oligi hea minna õhtuvidevikus koduteele!*

Festivali piduliku osa lõpu lähenemise signaali andis Pirita jõeoru astangul lõkke süütamine. Lõppakordi aga andis ka seekord Antoni tiimi „TechnoMuha“ poolt kingitud ilutulestikuga saluut!

Päikese loojangu järgselt lõkketule ääres tõdesime, et lisaks Festivali programmis osalenud 38 taidlejale, said päeva jooksul rõõmu tunda rohkem kui 80 pidulist.

Täname:

- ***Iru Ämma Klubi meeskonda Festivali ettevalmistamise ja läbiviimise eest!***
- ***Jõelähtme Vallavalitsust finantsilise ja kultuurilise toetuse eest!***
- ***Reklaamibürood DeNapoli ja Laktoos OÜ ürituse reklaami ja trükimaterjali eest***
- ***Sirjet bänneri „Meie küla pidu“ valmistamise ja Rebala muuseumi transporendi eest***
- ***Mihkel ja Toomas Lubi atribuutika, tehnika ja mobiilse lava eest! Eriline tänu selle eest, et koos Sirje ja Jaaniga sai kiige katus Jõelähtme kihelkonna kauni värvimustri.***
- ***Jõelähtme Tehnikaspordiklubi juhti Väino Haabi Piilupardi rongi kohaletoomise eest ja Ansist väsimatu vedurijuhi ameti pidamise eest***
- ***Fotode autorit Kristjan Lepikut ja tema poolt koostatud fotogaleriid, mis on meie kodulehel www.iru.ee.***
- ***Ivika kööki, liikuva kohviku sooja toidu ja mitmete hõrgutiste valmistamise eest.***
- ***Iru Ämma, kes sa meid järjekordselt koondasid ja hea peomeeleolu külasse töid!***

Teie kõigi siiras abi lubab sõnada – Festival läks ka seekord korda.

Kohtumiseni 30. augustil 2025!

Iru Ämma Klubi nimel, Arno